

- LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP

Sundhedsminister Magnus Heunicke
Sendt med e-mail til sum@sum.dk

Den 01 03 2022
D. nr. 567444
Sagsbeh. tg_lev

Ulighed i sundhed for mennesker med udviklingshandicap

Kære Magnus Heunicke

Jeg skriver til dig med en opfordring til at tage ansvar og igangsætte effektive initiativer, der kan imødegå den voldsomme handicapbetingede ulighed i sundhed som gør sig gældende for en af de mest sårbare grupper i vores samfund, nemlig børn, unge og voksne med udviklingshandicap.

Vi drøftede udfordringerne på mødet i 2020, og jeg oplevede, at du i den forbindelse var meget optaget af, hvordan vi kan bekæmpe ulighed i sundhed. Den dialog håber jeg, at du er indstillet på at genoptage på et snarligt møde.

Uligheden i sundhed for mennesker med udviklingshandicap er jo ganske markant og stærkt bekymrende. Den nye rapport fra Statens Institut for Folkesundhed "*Dødelighed blandt personer med udviklingshandicap*" viser således blandt andet, at den gennemsnitlige levealder for mennesker med udviklingshandicap er hele 20 år kortere end for resten af befolkningen. Og uligheden er tilmed steget henover de seneste 8 år.

Min konklusion er entydigt, at det – trods et stigende fokus på den handicapbetingede ulighed – ikke er lykkedes at ændre udviklingen. Der er fortsat store udfordringer med at sikre mennesker med udviklingshandicap lige adgang til kvalificeret og tidlig behandling i sundhedsvæsenet, målrettede sundhedsfremmende og forebyggende indsatser mv. Den ulige adgang til sundhedsvæsenet og den forebyggende indsats er uacceptabel for et samfund som det danske, og uligheden er, for mig at se, den helt afgørende årsag til lavere levealder og generelt ringere sundhedstilstand blandt denne sårbare gruppe borgere.

I Lev oplever vi generelt stor anerkendelse af udfordringerne med uligheden i sundhed for mennesker med udviklingshandicap, og vilje til at handle. Både i Danske Regioner, KL, Praktiserende Lægers Organisation – samt blandt ordførere på Christiansborg.

Vi savner imidlertid, at der tages et samlet politisk og administrativt lederskab, der kan sikre en effektiv og koordineret indsats med henblik på nedbringelse af uligheden – og det lederskab mener vi indlysende bør ligge hos dig som sundhedsminister. Der er naturligvis flere parter, som skal bidrage, men jeg er overbevist om, at der er brug for en national forankring og koordinering.

I Lev har vi gjort os en række overvejelser om hvilke initiativer, der kan iværksættes med henblik på styrkelse af indsatsen på området:

- En hurtigt arbejdende, tværfaglig ekspertgruppe, der med international inspiration fra blandt andet England skal undersøge hvilke dele af overdødeligheden, der potentielt kan undgås med rette forebyggelse og behandling. Ekspertgruppen bør ligeledes udpege konkrete initiativer, der skal iværksættes for at nedbringe uligheden i levealder for mennesker med udviklingshandicap.
- En samlet plan for implementering af det opsøgende sundhedstjek blandt beboere i botilbud, som blev en realitet i 2022 – også her bør der trækkes på de eksisterende erfaringer fra blandt andet England og Danmark. Som led i implementeringsplanen bør der udarbejdes en national anbefaling for forberedelse, indhold og opfølgning, der sikrer "det gode sundhedstjek" i samarbejde mellem borgere/pårørende, læger og botilbud.
- Uddannelse og kurser til bl.a. læger, sygeplejersker og pædagoger om de særlige udfordringer i forhold til udviklingshandicap og sundhed, herunder et fokus på de faktorer der især medvirker til helbredsproblemer og overdødelighed.
- Det bør allerede nu besluttes, at undersøgelsen *Dødelighed blandt personer med udviklingshandicap* gentages senest om 5 år med henblik på at vurdere effekten af tiltagene, samt om udviklingen går i den rigtige retning.

Jeg håber som nævnt indledningsvis, at vi på et snarligt møde kan drøfte udfordringerne og de initiativer, som er nødvendige for at imødegå den uacceptable ulighed i sundhed for mennesker med udviklingshandicap.

Med venlig hilsen

Anni Sørensen

Landsformand

Kopi af brevet er sendt til Folketingets sundhedsordførere og handicapordførere